

ВѢСТНИКЪ НА ВТОРА АРМИЯ

Ръкописи и писма се изпращатъ чрезъ полковитѣ кореспонденти до Редакцията въ Щаба на 2. Армия.

ЧЪРЧИЛЪ.

Отговоръ на блъстящата по яснота и изчерпателност на австроунгарския министръ за извършенитѣ работи, отъ Лондонъ се издаде гласътъ на бившия министър на английската морина, Чърчилъ, която, между другото, е съкрушителни удари върху честолюбието на много съгласенни държавници, както е извѣстно, не помисли амбицията и на Чърчилъ, който узвена и въ експедицията при Анверсъ и при Галиполи. И въ сегашната възбудена рѣчь на тоя бившъ английски министър се чувствува тонътъ на засегнатото отъ войната самолюбие. Може би, това е само състояние, че е позволило на думитѣ му да прикриятъ, съ досегашната срамежливост и тактич. ония мисли, които дипломатичната прѣпоръчва да бъдатъ прикривани, даже, и прѣдъ лицето на очевиднитѣ факти.

Чърчилъ, съ една откровеност, въ чужда на изявленията, които всъщностъ се правятъ отъ съглашенскитѣ постоянни и случайни трудини, съкашъ, изгубилъ изъ гледитѣ Status quo bellum — а това е положението, което създаде войната, и развѣнчанитѣ илюзии за движение и революция въ централния съюзъ, е заявилъ, че на английското правителство ще бъде позволено да мисли за миръ само, когато Англия постигне гонимата си цѣль — унищожението на Германия.

Това сж намѣрения, разбира се, построени върху пѣсъка и тѣ биха били за народитѣ въ свѣта крайно смѣлени, ако да не сж днесъ тъй ужасни и безумни!

Тогава, когато на всички бойни полета Германия стои, като побѣдителъ; когато въ финансово, стопанско и продоволствено отношение, както тя, тъй и нейнитѣ съюзници сж открили, благодарение на своята организация и администрация, задоволителни перспективи за бъдещето си, да се говори за унищожението на Германия е, само малко, безумие. Настрана смѣш-

ното и цинично въ подобно едно изявление.

Германия, като побѣдителъ, слѣдъ като уни въска възможност у противникитѣ си да мечтаятъ за чувствителни военни успѣхи, слѣдъ като имъ даде да разбератъ, че блокадата е безсилна да я лиши отъ срѣдства за живото и борба, протегна не веднажъ ръка за миръ върху почвата на взаимното споразумѣние, като даде да се разбере, че тя е готова да уважи принципитѣ, които издигна руската революция по въпроса за тоя миръ.

Съглашенскитѣ държавници, като откърялаха до сега протегнатата ръка на съюза, малко или много, прикриваха своитѣ скрити намѣрения подъ разни прѣдлози, съ цѣль да въодушевляватъ още умеренитѣ си народи, които бѣха застанали на кръстопътъ задъ тѣхъ. Такива бѣха декларациитѣ на Рибо и Пенлеве въ Франция, такава бѣше недавнашната рѣчь на Асквита въ Англия, на която отговори германския министър на външнитѣ работи фонъ Кюлманъ, — такава е най-сетитѣ послѣдната рѣчь на Лойдъ Джорджа.

Тоя послѣднитѣ, като шефъ на правителството, види се, счелъ се е обязанъ да уважи още максимата на Талеярана — да прикрие съ езика си това, което живѣе въ мислитѣ и волята му — и затова е казалъ на депутатаята на осигурителнитѣ дружества, че

— Докато трае войната, Англия ще се бие на страната на съюзниците си Франция, докато потиснатитѣ синове на тая послѣдната не бъдатъ освободени отъ чуждо иго.

Чърчилъ е билъ по-прямо: — ... до разгромяването на Германия! Е, добръ, имаме ли основание да считаме тия думи на бившия министър на морината за откровенни, за изразъ на истинскитѣ английски намѣрения?

Ако добръ прѣдвѣнитѣ разбранитѣ вече отъ цѣль свѣтъ цѣли и намѣрения на Англия, трѣбва да

Жерави носятъ се...

Жерави носятъ се, жерави гонятъ се,
Въ ленти разгъватъ се, въ облаци сбиратъ се...
Съ писъци жалобни скитници влачатъ се, —
Чезнатъ, като призраци... бѣгатъ... не спиратъ се.

Сѣвера рошатъ го вѣтрове есенни,
Ниви разровени влага обгръща ги...
Листи подгонени, въ купища сасесени,
Мълкомъ разлагатъ се... Гробътъ поглъща ги...

Жерави водятъ се, жерави гонятъ се,
Вѣтрове сѣверни въ юженъ край блъскаатъ ги...
Мислитѣ мои тъй, жерави, носятъ се —
Пориви есенни въ юженъ край тласкатъ ги...

М.

си отговоримъ на тоя въпросъ положително.

Защото нищо не е по-нежелателно и по-страшно днесъ за владѣтелката на моретата отъ единъ миръ по споразумѣние.

Защото не е въ смѣткитѣ на Англия да сѣдне около зелената маса, на която неминуемо ще лежи днешната карта на Европа. Англия добръ знае, че споразумѣнието, слѣдъ тази ужасна война, трѣбва да излиза изъ извѣстно създадено положение.

Тя се страхува да не би Status quo bellum-а, който е сума отъ толкова жертви и разходи, даже и по принципъ, като се отхвърли, при самитѣ прѣния да не се наложи. При това Status quo bellum-а ще аргументира нѣкои отъ исканията и на нейнитѣ съюзници — Белгия, Сърбия, Романия, Русия и Франция, и съ това, ще получи достъпъ въ самата конференция. — Това едно.

Второ. Подиръ три годишна борба съ цѣль свѣтъ, Германия днесъ е обкръжена отъ такъвъ ореолъ, нейния международенъ престижъ като сила е тъй високъ, щото, не безъ основание Англия може да се страхува, че много отъ днешнитѣ нейни съюзници, които сега държи въ рѣцѣтъ си съ насилие и обещания, утрѣ да потърсятъ сближението и приятелството

на такава съ неизмѣримо творчество и сили държава, каквато е Германия. Още повече, че тя знае, какво много отъ претенциитѣ на тия нейни съюзници не могатъ и нѣма да бъдатъ удовлетворени. Та по такъвъ начинъ, още при зелената маса, да се създадатъ нови групировки, които да осуетятъ много отъ нейнитѣ цѣли, а може би, да изтръгнатъ и неустойчиво изъ рѣцѣтъ и ключоветѣ отъ всички врати на Посейдона.

Тѣй че Англия не може да мисли искрено за единъ миръ по споразумѣние: Тя е желала и желае смазането на Германия.

За това думитѣ на Чърчилъ сж прави.

Затова виждаме тая скъпата Англия да бѣрза по нѣкои отъ второстепеннитѣ бойни театри да изтрѣгва дребни териториални придобивки, да подготвя едно благоприятно за себе си Status quo bellum. Тя разбира, че то ще ѝ бъде кужно на конференцията за мира.

А до тогава, до като постигне тая си военна мечта, или до като събитията не я принудятъ да почувствува безсилието си въ тая посока, тя чрезъ устата на Лойдъ Джорджа ще плаче лицемерно за Елзасъ и за правата на малкитѣ народи.

ВЪСТНИКЪ НА ВТОРА АРМИЯ

Ръкописи и писма се изпращат чрез пощите до Редакцията в Шаба на 2. Армия.

ЗЯВЛЕНИЯТА НА КЮЛМАНА.

ръчката на графа Чернин, на съглашението се обвинения относно неясност-условията за мира от страна Съюза.

на нужда да заговори и дър-секретаря на Германската Кюлмаанъ.

ой отговори достойно!

ръчката е победител. Да се върху това е празна разб-кити съ твърд очевидни-убждават противниците е-о, а ние го вземем много

ключителната част от на графа Чернин се из-дстойна енергия казано-в февруарската мирна по-Съюза, че макар и склонни-ние сме непоколебимо го-на продължим войната, ако-и се наложи. Тогава, разби-нашито условия за миръ т-бва да държат сметка за-нитъ ни нови усилия и

изявленията на Кюлмаан тая-се повтаря още по ясно и-рично. Да се търгува съ на-условия за миръ, ние няма-волимъ. Враговетъ още не-казали склонност къмъ не-нашито условия за миръ т-учат на зелената маса, ко-е рѣшат да дойдат тамъ-но не! Да конкретизираме-т условия за миръ, да се об-мъ прѣди това, ние не иска-не можемъ. Защото, при про-ванието на войната, тѣ всѣ-мъ могат да бждат измѣ-въ окончателната си форма-даваме храна за интриги и-ве на държ-нитъ и пре-на нашитъ врагове, нѣмаме на-не. Обвиняват ни въ неяс-по въпроса за Белгия и Елзасъ-ингия. Белгийскитъ въпросъ-рѣшенъ. Той отстѣпи на вто-ръния. Въпросътъ за Елзасъ-ингия остава неразрѣшенъ въ-Внѣ отъ французкото же-за Елзасъ-Лотарингия, нѣма-абсолютна прѣчка за миръ, въпросъ, който да не може да-върши по споразумѣние, кой-а оправдава проливането на-ва много кръвъ и израскод-

ванieto на грамаднитъ количества срдства прѣдъ народитъ и истори-ята, казва Кюлмаанъ. Но не може ли Германия да направи каквито и да е отстъпки по въпроса за Елзасъ-Лотарингия? По тоя въ-просъ нѣмаме само единъ отговоръ: не, никога не! Защото Германия не се бори за фантастични завою-вания, а за цѣлостта на Герман-ската империя, а Елзасъ-Лотарин-гия е щитътъ на Германия, сим-волътъ на германското единство. Затова, докато въ Германия има още ржка, която може да държи пушка, цѣлостта на Империята, тъй както тя е получена въ на-слѣдство отъ нашитъ бащи, не мо-же да бжде прѣдметъ на отстъп-ки, завърши Кюлмаанъ.

Кюлмаанъ не се бои, че съ своя-та ясно и категорична декларация про единствения въпросъ, който стои на пътя на мира, той отдалечава послѣдния. Наопъки, той мисли, че откровената воля на Германия да задържи до послѣдния капка кръвъ Елзасъ-Лотарингия — символа на германското единство — ще при-ближи тоя миръ. Ясно е, че твър-дата воля на германскитъ народъ да запази наследството на своитъ бащи, тѣрбва да опомни Франция. Нейнъ редъ е да прояви волята си за миръ.

Слѣдъ рѣчката на графа Чернинъ и изявленията на Кюлмаанъ полити-ческото положение се характери-зира ясно: докато Съглашението не се откаже отъ своитъ фанта-стични завоевателни цѣли и не прояви воля за миръ, празна ра-бота е да се иска отъ Съюза да конкретизира своитъ военни цѣли. А тъй като, слѣдъ грижлива прѣ-двка на всичко, Съглашението изглежда твърдъ малко склонно къмъ миръ — ще бжде война!

Тоя рѣшителенъ тонъ е новото въ рѣчката на графа Чернинъ и изявленията на Кюлмаанъ. Слѣдъ-като направилъ всичко, за да изт-гне човѣчеството изъ ноктитъ на кървавата война и даде траенъ и справедливъ миръ на свѣта, при-равни за всички народи права за използване на културнитъ и мате-риални блага, Съюзътъ, единоду-шенъ и сплотенъ, рѣшава пакъ да

Къмъ свобода!

Катъ сукалци отъ майка робина Закърмени сме съ вѣчнитъ бѣди И крѣпнѣлъ е въ стоманени гърди Стремежъ гигантски — сщинска святиня — Завѣтътъ скѣпъ на нашитъ дѣди.

Днесъ идеме да сгъстимъ редоветъ На кръвни брати — въ общия подемъ, Навѣкъ ржцѣ за стоворъ да дадемъ — Единъ до другъ въвъ бой съсъ враговетъ За тебе, Македоню, да мремъ.

Хр. А. Бошковъ (позицията).

се облѣгне само на пожоветъ на своитъ побѣдоносни войски и на-ложи миръ, достоенъ за великитъ жертви, които даде миръ какъ-то е нуженъ намъ; мицъ, който да гарантира запазенето цѣлост-та и обединението на народитъ отъ съюза и осигури тѣхното свободно културно, стопанско и политическо развитие.

Д-ръ Г.

РАКОВСКИ.

Днесъ е петдесетгодишнината отъ смъртта на Раковски.

На дали има българинъ, който да не знае, кой е Раковски?

Историята на българското освободително дѣло, която почва съ Пенсия и свършва съ имената и подвизитъ на великитъ отъ днешнитъ епични борби, пази паметта за него, като за родоначалникъ на она я революционна дѣятелност, която раздуха искрата на хиландарския монахъ въ буенъ огънь, който об-хвана умоветъ, душитъ и сърцата на нашето племе и го направи спо-собно за она я редица величави и честити борби, които доведоха до пълното народно освобождение.

Раковски прѣвъ съзна нуждата отъ организирана борба срѣщу то-гавашнитъ угнетители, борба, която да бжде водена въ името на една обществена идея, осъзната отъ и

тия, които се борятъ и отъ ония на-родни маси, които стоятъ, като мъл-чалива опора за борцитъ.

Раковски насади въ душитъ на тогавашнитъ „хѣйдути“, наредъ съ вѣременната мисль за отмъщение противъ неправдитъ на тогавашна-та власт, расящата и разпаяща-та се идея за националното осво-бождение, единствена идея, която да направи дѣлото и борбитъ за него общенародни, като внесе въ тѣхъ историческа сила. Отъ тукъ се почва работата: вжтръ въ самата стра-на и пропаганда въ странство за справедливата българска кауза. Тая двояка дѣятелност даде всички ре-зультати, въ близкото и далечно бж-даще, за постигане великата край-на цѣль.

Самата личностъ на Раковски е крайно интересна. Провидѣнието е вложило въ нея всичко необходимо за она я колосална задача, която му е опрѣдѣлило. Той е билъ идеологъ и борецъ, надаренъ съ всички та-ланги да дѣйствава върху сърцата и умоветъ, да бжде факелъ, който свѣти и подпалава.

Блѣстящъ портретъ на този нашъ исполичъ е далъ на сия народенъ поетъ:

„Спи, дрѣми, почивай, ти, който не стѣше,
Ти, кой бѣше вихъръ, котелъ, що кипѣше
Надъ нѣкакъвъ злобенъ, спикненъ огънь.
.....
Елементъ отъ страсти, отъ злъчка и мощъ,
Душа пълна съ буря, съ блѣсъкъ и съсъ нощъ,
Таюта вражда бѣше вражда сѣтанинска,
Твоята любовъ бѣше любовъ исполнинска
.....
Твоятъ символъ бѣше: смъртъ или свобода,
Сънѣтъ ти — Балкана, кумирѣтъ — народа.
Та тога дѣйствително е билъ и Раковски:
Поетъ и борецъ, сѣчетани въ ед-на душа, лира и сабъ, взети въ една ржка, съ погледъ, впитъ въ една цѣль — нашъ български Прометей.

М.

ВѢСТНИКЪ НА ВТОРА АРМИЯ

Ръкописи и писма се изпращатъ чрезъ полковникъ кореспонденти до Редакцията въ Щаба на 2. Армия.

ОЩЕ ЕДИНЪ УДАРЪ.

нателнието, което произведе неприятеля и на неутрални операции на германския въ Балтийското море, е ко- о. Особено силно е впечат- о въ Швеция, около които реватъ морските чудови- могщия флотъ, прѣдпри- на операция, размѣритъ на само се гадаятъ. Този по- сенъ ревъ, между другото, же своето влияние и върху жителната министерска кри- тая страна.

първѣтъ стѣпки къмъ ост- Озелъ извикаха страхъ въ еенските срѣди и печатъ, Петербургъ тѣ бѣха трепет- мукувани, като ново знаме- сдбата на Русия.

ски, като капитанъ на ко- който потъва, изпраща отча- елъ къмъ балтийския флотъ, не върва. Въ тоя апелъ ризовава моряците къмъ за спасението на револю- говори имъ, че рѣшителния изпитанието билъ дошелъ. до не помогна. Неумолимиятъ тически замисълъ се разви, да помогне нито сърцеразди- ниятъ гласъ на руския револю- рь, нито „възродениятъ“ рус- отъ, нито участието на ан- нитѣ адмирала въ него. Ру- ще продължава да трѣпне близкитѣ перспективи на германски планъ, флотътъ трѣбва да влѣзе въ прозо- на Петра Велики подъ връ- та закрила на брѣговитѣ ба- и минни мръжи, а англича- ва лишень пъкъ да се усъм- въ тѣй нареченото до война- рско владичество на Англия. анцитъ съ заемането на Озелъ, и другитѣ острови държатъ тическия ключъ на Финския въ рѣцѣтъ си.

Рижския заливъ, оградень съ острови, прѣдставлява една по-голяма отъ 13 хиляди тни километра и може да сти въ себе си най-силната въ свѣта. Заливитъ и при- ца на Зундена, по брѣго-

ветъ на Лифландия и Естландия, ще станатъ незамѣними бази за подводницитѣ и хидропланитѣ. Тѣзи успѣхи на германската морина неизбѣжно ще повлияятъ и върху сухопѣлния фронтъ въ крайбръж- ната зона и далечъ отъ нея. Вла- дѣнието на тия острови засилва германското разположение за смѣт- ка на руското.

Независимо отъ по-нататѣшния развой на морските и сухопѣлни операции на източния фронтъ, до- сегашнитѣ вѣдѣствия на новия ударъ върху неприятеля се очѣр- таватъ.

Паниката въ Петербургъ, по свѣдения, които идатъ отъ Шве- ция, е извънредно голѣма. Гаритѣ сж натѣпкани съ хора, които оста- ватъ всичко на произвола и се душатъ за мѣсто въ трена. Осо- бенно тая паника се е усилила, като се е разнесалъ слухътъ, че пра- вителството е разпоредило да се изправа голѣмиятъ воененъ портъ Ревалъ. По сѣверната руска столица, като тъмни призраци, пъл- зятъ всевъзможни слухове, какво руската флота се съединила съ нѣм- ската и настѣпвала къмъ Крон- штадъ противъ правителството. И тия слухове, ведно съ хилядитѣ бѣжанци, отиватъ и къмъ старата столица Москва и по цѣлата руска земя. Недовѣрието къмъ правител- ството расте и тайната борба срѣ- щу него се засилва. Всѣка партия хвърля вината върху другитѣ за процеса на разлагането въ войската. Има свѣдения, че прѣдъ англий- ското посолство и прѣдъ зимния дворецъ сж станали шумни демон- страции срѣщу Англия и прави- телството. Самата руска преса не си прави илюзии за положението, което счита за крайно серьезно. Тя признава, че новитѣ германски операции сж грижливо пригледени и че се изпълватъ извънредно умѣ- ло. Голѣма частъ отъ пресата от- дава влошаването на военното по- ложение на обстоятелството, че рускитѣ офицери сж се отдали по- вече на политика, отколкото на своето дѣло.

Съ една дума, новиятъ ходъ на германската стратегия клони да усили анархията и разложението въ Русия, да тури мисълта за по-нататѣшно съпротивление въ положение на „мать.“ Защото ясно е, че германцитѣ съ новитѣ си операции, приготвятъ отправна ба- за за широко замислени пролѣтни операции.

Съглашенската преса е тоже не- приятно сюрпризирана и смутена отъ плана на германския главенъ щабъ. „Дейли Мейлъ“ признава, че германцитѣ, съ новитѣ си дѣй- ствия, се приближаватъ къмъ Пе- троградъ и че вече сж серьезно застрашили руския флангъ. Па- рижкитѣ военни кръжове, сжщо така, гледатъ много серьезно на положението.

Но особено горчивъ халъ ще бжде тая побѣда надъ англичанитѣ. Не сж тѣ да не знаятъ, че подобна операция е била извънредно трудна и че недавнашнитѣ слухове, какво въ германската флота имало раз- ложение и бунтове, при наличио- стта на тоя chef d'oeuvres на германскитѣ военни сили, тия слу- хове ще останатъ, като една злост- на клевета.

Ще чакаме развитието на новия германския замисълъ и неговитѣ послѣдствия върху политиката и фронтветѣ. За сега ни е доста- тчно да знаемъ, че ударътъ, кой- то се нанесе, е голѣмъ и че по- слѣдствията отъ него нѣма да за- къснѣятъ.

■

Съглашението и балканитѣ.

Игритѣ на съглашението съ бал- канскитѣ държави прѣзъ периода на войната постепенно се разкри- ватъ. Става ясно, че въ моменти на голѣма нужда, то безогледно е си- пало обѣщания, съ единичкото на- мѣрение да тури сгѣна между Цен- тралнитѣ империи и Турция.

„Люмина“ дава интересни свѣдѣ- ния относно нѣкои отъ маневритѣ на съглашението прѣзъ 1915. год.

Русия, подъ натиска на Франция, на 7. августъ, е прѣдложила Банатъ на Ромжния и Македония на Бъл- гария, за да ги привлече на своя страна. Въ това врѣме, както е из- вѣстно, Русия изнемогваше подъ

ударитѣ на германцитѣ, които бѣха проникнали далечъ въ нейната те- ритория, слѣдъ пробива при Ду- наецъ.

Сръбскитѣ посланници въ Буку- рещъ, Маринковичъ, дълбоко за- гриженъ отъ прѣдложението на своитѣ съюзници, на 11. августъ е по- съпилъ единъ извѣстенъ ромжнски политикъ, когото смѣталъ за про- тивникъ на Братановата политика, и му казалъ буквално слѣдното:

„Слѣдъ като бѣха дадени всички гаранции на Сърбия, сега, съ сигур- ното съгласие на Англия, прѣд- лага на Ромжния Банатъ, а на Бъл- гария цѣла Македония до Охридъ, включително Скопие. Всичко триде- сетъ хиляди квадратни километра. Да се даде изходъ къмъ морето, като компенсация за Сърбия, антан- тата не е промѣлила ни една дума, за да не възбужда Италия. Слѣдъ всички дадени отъ насъ жертви, сега ще бждемъ ошетявани пъкъ отъ Италия“.

Става ясно, че съгласението на балканитѣ е играло ролята на бан- крутъ, който много и на всички обѣщавъ, само и само да привлече сили въ една плѣчка, отъ която мал- китѣ народи да получатъ трохи и то слѣдъ като се борятъ помежду си за тѣхъ.

М.

Фландърскитѣ фронтъ.

Англичанитѣ прѣдприематъ вече десетъ сражения съ нечувана сила и при невиджанъ до сега разходъ на муниции, за да завзематъ базата на подводницитѣ въ Фландрия. При- добивката отъ всичкитѣ 10 сраже- ния се състои въ това, че англича- нитѣ успѣха да проникнатъ въ гер- манската отбранителна зона на ед- на ширина отъ 30—35 км. отъ 1— да 6 км. на дълбоко. За да добие този успѣхъ, Англия хвърли въ огъ- ния цѣфта на армията си, като даде стотици хиляди кървави жертви безъ да се смѣтатъ загубитѣ на 4. и 9. октомври. Загубитѣ на Нивеловата кървава офанзива оставатъ далечъ задъ понесенитѣ сега загуби. Обща- та придобивка-теренъ на десетѣхъ грамадни сражения въ Фландрия се равнява едва на една трета отъ при- добивката на сражението на Сомъ прѣзъ 1916. г.

Макаръ че Англия е поставила на Фландърския фронтъ цѣлата си армия, като на мѣста даже има и френски войски, срѣщу само една частъ отъ германската армия, пакъ- тя не успѣ да ограничи ни най-мал- ко инициативата на германското ко- мандуване.

как го пуснаха, понеже не намъряха нищо подозрително. Като пристигнал в Тихия океан, дъските били извърлени и параходът започнал своята дейност. Най-подиръ параходът спрълъ при един от Кораловите острови, за да бъде прочистен. Там, според едно съобщение на Райтеръ, той бил свършен от морска буря и потънал.

Часть от екипажа била останала на острова, където била ожесточена съпротива била плънена. Друга часть избягала по-рано на един плънен френски параход, който бил приспособен за спамателен крайцеръ. Прѣз последните седмици „Зееадлеръ“ бил прѣдѣван отъ 24 неприятелски параходи.

Италиански новина.

Липсата на хранителни припаси анимира всички италиански умове. Кориера дела „Сера“ описва положението така: Днесъ, само нѣколко седмици слѣдъ жетвата, въ много голѣми градове липсаа оризъ и пастени произведения. Масло може да се намѣри само въ най-добрите ресторанти и то по немощни цѣни. При това зимата чука на вратата. Каквото донесе тя, то ще бъде нова верига отъ страдания за Италия.

Отъ Лугано съобщаватъ: Социалистическия лидеръ Ерико Фери се присъединилъ къмъ новата парламентарна група съ намѣрение да прокара въ камарата дневенъ редъ, съ които да се иска отъ правителството да започне въ съгласие съ оппозицията акцията за миръ, за да ускори края на войната.

Английският кабинетъ разпадатъ.

Отъ Амстердамъ съобщаватъ: Въ либералните кръгове имало незадоволство отъ икономичната програма на кабинета. По тоя поводъ съществувало ужъ намѣрение да се свалят кабинета. Положението на Лондъ Джорджъ било доста разклатено. За да излѣзе изъ трудното положение, той билъ свикалъ новата съглашенска конференция, за

да се разгледатъ цѣлитѣ на войната.

Асковиъ и ивриъ.

Въ сѣботата Асковиъ държалъ въ Глазговъ нова рѣчь, въ която заявилъ, че съглашенниотъ трѣбва да нанесе нѣкоя по-значителна побѣда, прѣди то да започне прѣговори съ неприятеля за условията на мира.

Божественото на правителството въ френския парламентъ постоянно намалѣва. Въ заседание въ вторникъ по въпроса за Малви то е било само съ 57 гласа повече отъ оппозицията.

ПОЛОЖЕНИЕТО.

На военниятъ театръ.

Въпрѣки неуспѣхитѣ си на западния фронтъ, англичани и французи не прѣставатъ да се напъватъ за постигането на „рѣшителния успѣхъ“.

Въ последните дни артилерийската дейностъ се е наново усилила. Прѣдстоятъ липѣхотни дѣйствия, това скоро ще се види. Каквото и да правятъ, англичанитѣ и французитѣ не могатъ и нѣма да иматъ успѣхъ. Завизването на островитѣ въ Рижкия заливъ даде на германцитѣ ключоветѣ на Източното море, а вързината, съ която се извърши, е смутило не само руситѣ. Финския заливъ е застрашенъ, а съ него и руския флотъ. Докато германскиятъ флангъ е напълно сигуренъ, положението на руската съверна армия става много затруднително.

За руситѣ нѣма изходъ — едно поражение ще докара и друго. Македонскиятъ фронтъ се оживи; прѣдприетитѣ на мѣста неприятелски частични вѣтки сж задушени и така ще свършатъ всички малки и голѣми опити за настъпление на тоя фронтъ.

Въ Добруджа неприятелътъ се мжчи напрасно да проникне и разклати нашето разположение; всичкитѣ му опити сж прѣтъртитѣ неуспѣхъ.

Моя другаръ Жанъ, французинъ отъ Марсилия, на жена си никога не пише писма. Четиритѣхъ страници на пощенския листъ покрива съ цѣлувки. „Мастилото е за неграмотнитѣ души“, казва той.

Перси не ходи ли още въ дѣтския спортенъ клубъ? Природата жестоко би обидила въ мене бащата, ако Перси не стане първия бой-скаутъ въ Ливерпулъ.

Твой, но не само твой,
Макдоналдъ.

P. S. Жълтиятъ листъ, приложенъ къмъ писмото, нека ти напомни за изсъхналитѣ блѣнове за Стокхолмъ...

Борбата въ въздуха се свърши съ това, че единъ английски аеро-

РАЗНИ.

ВИСОКИТЪ ОТЛИЧИЯ.

Негово Величество Кайзерътъ при своето илване е наградилъ Главнокомандующия армията генералъ Жевковъ съ орденъ на Червения Орелъ I. степенъ съ мечове; командующия 2. армия генералъ Тодоровъ съ орденъ Пуръ льо Меритъ; командиръ на * дивизия генералъ Богдановъ съ орденъ на Пруската Корона I. ст.; командиръ на * бригадата полковникъ Торомановъ съ Желѣзния Кръстъ I. степенъ, командиръ на * полкъ полковникъ Янакиевъ съ орденъ на Червения орелъ II. степенъ. Освѣтъ това, наградени сж множество видни лица отъ военното и гражданското вѣдомство.

Приготвенъ е законопроектъ за откриване медицински факултетъ при Софийския университетъ, който ще бъде внесенъ въ сегашната извъредна сесия на Народното събрание.

Отъ началъ на м. ноември централната кооперативна банка започва да изплаща обезщетенията по градобитнината.

Министровото на земледелието е изчислило реколтата на овошкитѣ въ Кюстендилско за около 20 милиона лева.

Хинденбургъ подарилъ портрета си съ саморъченъ подписъ на българскиятъ журналисти, които посѣтиха Германия.

„Джорнале д' Италия“ се научава отъ Петроградъ, че изъ междусъюзническата конференция не щѣди да участвуватъ руски делегати.

Италианскиятъ параходъ „Бари“, съ който пътували бившитѣ гръцки консули въ Турция, биде торпилиранъ отъ германска подводница. Спасени пжтници сж стоварени въ Корфу и Италия. Опасаватъ се, че сж загинали нѣкои гръцки миновици.

Експлодиралъ и потъналъ за кратко врѣме въ Сръдиземно море френскиятъ параходъ „Меди“, натоваренъ

планъ бѣше подпаленъ. Останкитѣ му паднаха до Струма.

Пилотъ и наблюдателъ бѣха изгорѣли на въгленъ.

Въ аероплана се намѣри мушаменъ пакетъ. Въ него бѣха писма, които бѣха само леко обгорѣли.

„Мой мили Макдоналдъ,“
Твоитѣ писма ме радватъ и смѣшатъ. Ти пишешъ всѣкога „не твой.“ Коколко това е мило. Азъ почнахъ да усѣчамъ, че дѣйствиелно „твой“ е банално.

Кога ще слѣзешъ като Антея до земята? Бѣлата кжца въ Ливерпулъ те чака съ жажда, която познава само бедунитѣ въ пустинята. Беути въ края на мѣсеца празнува своята двюрлска възраст. Безъ тебе това празненство би изгубило топлотата и блѣска си.

съ муниции. 250 души пжтници и алжирски войници изчезнали.

Назначени сж отъ Германския и Австроунгарския императори 3 регенти на новото Полско кралство. По тоя поводъ сж станали изъ Польша голѣми тържества.

Тайасъ се научава отъ Римъ, че изгледитѣ за правителството да остане на властъ постоянно намалѣватъ.

Стокхолмъ. — Извѣстието за потопяването на 13 парахода въ Сѣверно море, съзедно съ успѣхитѣ на германцитѣ въ Рижкия заливъ, направила тукъ голъмо впечатление. Двѣтѣ събития се считатъ, като катастрофа за Англия и признакъ на бойната способностъ на германската флота.

Лондонъ. Адмиралтейството съобщава, че били потопени два английски торпильори отъ германски военни параходи. Отъ 290 души екипажъ спасени били само 10 души.

Петроградъ. Понеже изборитѣ за учредителното събрание сж отрѣдѣли за 23. IX., то врѣменното правителство обяви думата за разтурена.

— На Озелъ, Моокъ и Даго германцитѣ сж взели повече отъ 20,000 плъници и повече отъ 100 орджия.

— Въ Сръдиземно море сж потопени 12 параходи и 3 кораба съ повече отъ 46,000 тона.

— Една германска подводница се вижнала въ залива на Генуа и въ 18 минути потопила 3 добри натоварени парахода.

— Прѣзъ септември сж потопени отъ централнитѣ сили 672,000 тона неприятелски параходи; а отъ започването на неограничената подводна война 6,975,000 брутни тона.

Рѣшения на специалната комисия по прѣхраната на София.

1. Всички офицери, войници, военослужащи и милитаризирани чиновници се предвѣствуватъ отъ комисията, само ако сж прѣдставили удостоверения отъ частитѣ си, че не сж зачислени на храна, или

прѣдаде оная наслада, която изпѣлва душата слѣдъ щастливо завършения бой, — слѣдъ тия спускания и качвания по хубавитѣ ливни на полѣта. Помнишъ ли она въкресенъ стихъ на Шелли:

„Хвърчахъ азъ като птица въ обрѣжнитѣ пространства и съпахъ тамъ духътъ си свободенъ отъ земята.“

Свободенъ отъ земното, мила Мери! Разбирашъ ли? Не, азъ и слѣдъ войната ще остана авиаторъ. Ще живѣя въ въздуха, въ този святъ и всѣкога чисто въздухъ. Ще живѣя само въ Ливерпулъ, въ своята кжца при тебъ, Беути и Перси, катъ Антея... и то не за кратко.

Отъ тука до края на листа, въздушното пространство е покрито съ цѣлувки. Това правя по подра-

Перси казва, че много повече красота намира въ морето, отколкото въ въздуха. Мечтае да смѣни нашитѣ остарѣли адмирала, които така често ни каратъ да спомняме съдържимото на музеитѣ.

Твоя и само твоя Мери. Въ плика на това писмо стояха двѣ мили дѣтски рисунки. Съ тѣхъ Беути и Перси съблазняватъ Макдоналда да се върне въ Ливерпулъ. Рисуватъ му бѣла кжца, маси съ бутилки и цѣфта.

Огнѣтъ, който е изгорилъ аероплана, и обърналъ въ въгленъ и Макдоналда и наблюдателъ, е пощадилъ по нѣкаква случайностъ женскитѣ и дѣтски писма.

— Види се, откънатото отъ сърдцето по-трудно нагара.

Мурготъ.

ВѢСТНИКЪ НА ВТОРА АРМИЯ

Ръкописи и писма се изпращатъ чрезъ полковитѣ кореспонденти до Редакцията въ Щаба на 2. Армия.

ОТРАЖЕНИЯТА ВЪ ПЕЧАТА.

Войната върви по своя пълт. Вчера въ Балтийското море, днесъ на италианския фронтъ ставатъ събития съ неизчислими послѣдствия за бъдещето на свѣта. Въ гърма на страшнитѣ битки, отъ врѣме на врѣме, като свѣткавници блѣсватъ формулитѣ на борбата, лозунгитѣ и нейнитѣ цѣли.

Тѣй наречената офанзива на мира, подета въ миналата година, бавно, но сигурно, прави своитѣ завоевания. Все по-ясно се очертаватъ въ нея интимнитѣ аспирации на воюващитѣ, все по-болезнено за свѣстѣта на свѣта се лъсва прикритата задъ лъскави словесни дрипи... тържествуваща лъжа у нѣкои отъ тѣхъ.

Но истината е на пълт и никой не ще я спрѣ!

Папската нота дойде своеврѣменно да подбуди съглашенieto къмъ новъ опитъ да скрива тая истина, а съюза къмъ новъ поводъ да каже това, което съставлява неговата платформа за мира.

Въ печата и на едната и на другата групировки, като въ огледало, се отразяватъ вълнитѣ на свѣтовното море. Не ще съмнѣние, че голѣмъ интересъ будятъ днесъ отраженията на тия вълни.

Отзивитѣ на европейския печатъ по отговора, който дадоха централнитѣ сили на папската нота, сж прѣпълнени съ материалъ за цѣни сжждения и заключения по актуалния въпросъ за войната и нейнитѣ цѣли. Ще се постараетъ да запознаемъ нашитѣ читатели съ по-важнитѣ отзиви на тоя печатъ.

Английскитѣ печатъ, върненъ на общия за всички англичани възгледъ, че единъ миръ по споразумѣние, ще ошети силно Англия и прѣдъ страха, че единъ такъвъ миръ може да съблзани нѣкои отъ съглашенскитѣ държави, прави отчаени усилня да докаже, че мирътъ, прѣдлаганъ отъ германцитѣ, е актъ на фалшъ и лицемерие. Таймсъ счита, че съ отговора си на папската нота, централнитѣ сили не правятъ нито стѣпка къмъ мира; търси нѣкакви „практически вну-

шения“ въ тоя отговоръ, въ когото не се казвало нищо за Белгия и Елзасъ-Лотарингия. Непримиримо и категорично заявява, съ смѣтка да подразни доврѣието на съюзницитѣ, че „безъ изпразване на заграбенитѣ територии, неприятелскитѣ прѣдложения за миръ сж само игра“. Между другото да обрадва, види се, оптимиститѣ въ съглашенския свѣтъ, съ прѣсиленъ патосъ увѣрява, че „ще се биетъ, до като наложимъ нашитѣ условия.“ — Дейли Телеграфъ, поезуитенъ отъ Таймсъ, мъглаго говори, че необходимото условие за каквито и да било прѣговори не е още осжществено, като подчертава, че необходимо условие кани да се разбира, поставянето на народната воля като факторъ, който да гарантира официалнитѣ задължения на Централнитѣ сили. Тоя вѣстникъ, вижда се, че още върва, какво думитѣ, хвърляни отъ Лондонъ, ще могатъ да направятъ революция въ съюза, една отъ послѣднитѣ надежди на съглашенieto за удържане на „крайната побѣда.“ — Дайли Експресъ намира, че отговорътъ билъ неясенъ и като такъвъ не можелъ да отвори вратата за прѣговори. — Евнингъ Стендертъ е взелъ рекордъ на всички въ своята прямолинейностъ, като пише, че Германия трѣбва да върне не само всичко това, което е взела прѣзъ войната, но и онова, което била заграбила безъ никакво право прѣдъ войната. — Единствено Уестминистеръ Газетъ обсажда отговоритѣ съ по-сдържанъ езикъ, което съ задоволителна обективностъ. Въ него срѣщаме, че отъ най-голѣмо значение билъ фактътъ, какво Германия и Австрия били съгласни по принципъ съ разоржаването и арбитража, но че тия принципи били въпроси на бъдещето; а пъкъ сега били важни срѣдствата, които ще докарать мира. По тия срѣдства отговоритѣ не казвали дума, но вѣстникътъ се надѣва, какво Централнитѣ сили ще се окажатъ готови да съдѣйству-

ватъ за построяването моста къмъ бъдещето. Само че нужни били не думи, а факти и че единъ ясенъ отговоръ по белгийския въпросъ щѣтъ да струва много повече отъ всѣкакви други изявления за бъдещия миръ.

Френскитѣ печатъ е сравнително умѣренъ, изключая тоя на шовинистичнитѣ течения. Отговоритѣ, обаче, не се посрѣщатъ добрѣ. — Танъ се ласкае съ прѣдположението, какво примирителни желаня сжществували въ Берлинъ при редактиране на отговора, но офанзивата на пингерманиститѣ, тайно подкрѣпяна отъ главната квартира, била побържала да се прояви тази желана примирителностъ. При това вѣстникътъ бърза да прѣдупрѣди, че Германия за да се принуди да отстъпи, необходимо е, щото никой вече да не отстъпвалъ прѣдъ нея. Види се, вѣстника намира отстъпкитѣ, които направя Съглашенieto до сега на Централнитѣ сили: да се откаже да влѣзе въ Берлинъ, да вземе до Рейнъ, да разкъса Австрия — за достатъчни.

Въ Юманите социалистическия лидеръ Реноделъ пише, че съ тоя си отговоръ Германия за прѣвъ пѣтъ и по единъ опредѣленъ начинъ преценира намѣренята си относно мира и като взема поводъ отъ този отговоръ, настоява за ревизия на съглашенскитѣ военни цѣли.

Клемансо въ Омъ Аншене и Херзе въ Виктораръ, съ свойственния имъ гнѣвенъ жаръ, отхвърлятъ отговоритѣ: първиятъ ги намира за несериозни, а вториятъ заявява, че ще имъ даде цѣна само тогава, когато германцитѣ изпразнятъ завзетитѣ територии!

Италианския печатъ. Секоко отхвърля отговоритѣ на съюза и заявява, че войната ще се рѣши чрезъ оржжето. Корниере де ла Сера счита, че даденитѣ отговоритѣ сж отговоръ, които не отговарятъ и подозира папата въ скрити симпатии къмъ централнитѣ сили.

Рускиятъ печатъ, Новое время прочелъ отговора съ чувство на огорчение, защото въ него видѣлъ несъмнѣнна послѣдница отъ

руската революция. „Биржеви вѣдомости“ свѣтѣва да се продължи войната, до като Германия не формулирала приемливи условия. Рѣчь счита отговора горчиво разочарование за ония, които се надѣваха, че тоя документъ ще докара мира. — Умѣренния социалистически органъ Воля народа не се отличава много отъ буржуазнитѣ си събратя и кани руския народъ да одесеторява усилията си. Рабочая газета и Руская воля говорятъ за триумфа на Германия за смѣтка на Русия и тоже считатъ необходимо продълженieto на войната.

Германия отъ своя страна слѣдъ своя отговоръ даде допълнителнитѣ обяснения чрезъ Волфа по военнитѣ си цѣли и въпроса за мира. Тя счита Белгия като залогъ и размѣйна монета; при това тя намира, че Белгийскитѣ въпросъ не може да се обсажда изолирано, защото е недѣлима частъ отъ цѣлия комплекс на условията на мира. Ръководната идея на Германското правителство по тия обяснения е, че не трѣбва да се прибѣгва къмъ никакво завоевание, а само къмъ спогодби и компромиси, но при условие на взаимностъ. Германия счита, че ако нейнитѣ неприятели сж готови да се откажатъ отъ политиката си на териториално и икономическо завладяване и отъ придобивкитѣ си прѣзъ войната, то и тя може да възстанови независимостѣта на Белгия.

Какво пише германския печатъ по тоя въпросъ, не е важно въ настоящия случай, защото знаемъ, какво говори Германското правителство и чрезъ отговора си до папата и чрезъ устата на своя канцлеръ.

Ясно е, че пропастьта, която дълъ вълнитѣ на печата на Съглашенieto и яснитѣ заявления на Съюза за ще се запълни отъ генералнитѣ щабове.

Фелдмаршалъ Хинденбургъ вчера отговори на руския печатъ, днесъ редактира своя отговоръ за италианския.

